

LAUPIAS SAMARIALAINEN

Luuk. 10:25-37

25. Eräs lainoppinut nousi ja koetteli Jeesusta kysymällä: "Opettaja, mitä minun on tehtävä periäkseni iäisen elämän?"
26. Jeesus sanoi hänelle: "Mitä on laissa* kirjoitettuna? Kuinka luet?"
27. Mies vastasi: "Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi, koko voimastasi ja koko mielestäsi, ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."
28. Jeesus sanoi: "Oikein vastasit. Tee se, niin saat elää."
29. Tahtoen osoittautua vanhurskaaksi mies kysyi Jeesukselta: "Kuka sitten on minun lähimmäiseni?"
30. Jeesus vastasi hänelle: "Eräs mies vaelsi Jerusalemissa alas Jerikoon ja joutui rosvojen käsiin. Nämä riisuivat hänet alasti, löivät haavoille ja menivät pois, jättäen hänet puolikuolleeksi."
31. Eräs pappi sattui kulkemaan sitä tietä, näki hänet ja meni ohi.
32. Samoin muuan leeviläinen: tullessaan sille paikalle ja nähdessään hänet hän meni ohi.
33. Mutta kun eräs sitä tietä matkustava samarialainen tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, hänen tuli tätä sääli.
34. Hän meni miehen luo, sitoi hänen haavansa, vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään, vei hänet majataloon ja hoiti häntä.
35. Seuraavana aamuna hän otti esiin kaksi denaria, antoi ne majatalon isännälle ja sanoi: 'Hoida häntä, ja mitä sinulta kuluu lisää, minä maksan sen sinulle palatessani'.
36. Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoittautui rosvojen käsiin joutuneen lähimmäiseksi?"
37. Mies vastasi: "Se, joka sääli ja auttoi häntä." Jeesus sanoi hänelle: "Mene ja tee sinä samoin."

Oikea kysymys mutta väärä asenne

Tekstimme lainopettajan vaikuttimet olivat vähintään kyseenalaiset, kun hän esitti Jeesukselle kysymyksen: "Mitä minun pitää tehdä, jotta saisin omakseni iankaikkisen elämän?" Hänän halusi koetella ja kiusata Jeesusta. Siksi Jeesukselle ei riittänyt se, että hän vastasi itse kysymykseen. Hänen oli käsiteltävä myös lainopettajan sydämen väärä asenne. Oikea vastaus ei nimittäin hyödytä ketään, ellei ihmisen sydän ole valmis ottamaan sitä vastaan ja uskomaan siihen. Jeesus rakasti kysyjää ja halusi ei vain kertoa, miten iankaikkinen elämä olisi löydettävissä, vaan miten juuri tämän kysyjän elämässä tuli raivata esteet elämän vastaanottamiselta.

Silti itse kysymys iankaikkisesta elämästä on oikea ja tärkeä kysymys. Se on ihmisen viimeinen kysymys. Jokaisen ihmisen pohjaton elämänjano huutaa vastausta tähän perimmäiseen kysymykseen. "Löytyykö sellaista elämää, joka tyydyttää sydämeni janon ja joka ei loppuisi koskaan?" Moni tosin yrittää tukahduttaa tämän kysymyksen, koska ei ole edes tästä ajallisesta elämästä löytänyt mitään todella sisintä tyydyttävää sisältöä. Jos iankaikkisuus on yhtä tyhjää kuin tämänhetkinen elämäni, niin en ole kiinnostunut koko iankaikkisesta elämästä. Ei kannata kysellä sellaista, ei sellaista kuitenkaan voi saavuttaa.

Mutta kysymyksen torjua häiritsee jossain määrin se, että näyttää löytyvän ihmisiä, jotka kirkkaalla otsalla ja vilpittömin mielin näyttävät voivan sanoa niin kuin japanilainen lääkäriystäväni entinen buddhalainen nunna Keiko Fujii:

"Olen milloin tahansa valmis rauhallisin mielin kuolemaan, kun Jumala niin päättää. Olen jo täällä ajassa saanut osakseni sellaisen Jumalan armon, että tiedän aivan varmasti pääseväni taivaalliseen kirkkauteen. En pelkää vähääkään."

Joku saattaa kyllä mielessään sanoa vastaan: "Kyllä sitä noin voi vielä uhotta, kun on terve, hyvissä voimissa ja hyvässä lääkärin ammatissa - mutta annas, kun tosi paikka tulee eteen! Eivät suuret sanat suuta halkaise."

Mutta vastaan sanojan sydämen pohjilla liikkuu kateus. "Jospa minäkin voisin olla varma iankaikkisesta elämästä ja taivaaseen pääsystä!" Miten tuohon varmuuteen voisi päästä?

Kysymyksen taustaa

Kysymykseen iankaikkisesta elämästä sisältyy ihmisten yleinen tietämys siitä, että on iankaikkinen elämä ja iankaikkinen kuolema. On taivas ja on kadotus. On mielenkiintoista havaita, että taivas-kadotus asetelma esiintyy muun muassa juutalaisuudessa, islamissa, buddhalaisuudessa ja monissa kansanuskonnoissa. Toisaalta se kiivaus, jolla taivas ja kadotus yleensä kielletään, kertoo ihmissieluun syvästi kirjoitetusta tietoisuudesta, että molemmat ovat todellisia. Monenlainen uskonnollisuus pyrkii kyllä taivaan ja kadotuksen sisällön hämärtämään ja vääristämään totuuden vastaiseksi, mutta itse tietoisuudesta ihminen ei pääse eroon. Niin monissa buddhalaisissa hautajaisissa kuin olen ollut mukana, aina saattoväki on kertonut, että vainaja meni taivaaseen. Kysymys iankaikkisesta elämästä askarruttaa, vaikka sitä moni yrittääkin paeta.

Elämä - kuolema

Mitä sitten Raamattu opettaa taivaan ja kadotuksen luonteesta? Iankaikkinen elämä on Jumalan ja Jeesuksen henkilökohtaista tuntemista. Se on täydellistä yhteyttä Isään, Hänen pyhyyteensä ja rakkauteensa ja kirkkauteensa. Se on iloa ja riemua ja ylistystä Jumalasta ja Hänen ihanasta läsnäolostaan. Se on kirkkautta, katoamattomuutta, terveyttä, elämän virrassa Herran palvelua todellisuudessa, jossa ei ole enää mitään pimeyttä, kipua, kyyneleitä ja taisteluja. Taivaan tekee taivaaksi Jumalan läsnäolo ja loputon yhteys Häneen. Taivas on johdonmukaista jatketta sille elämälle, josta kristitty pääsee osalliseksi Jeesuksen Golgatan uhrilla hankitussa syntiensä anteeksiantamuksessa. Iankaikkinen elämä alkaa siksi pelastumisesta täällä ajassa ja jatkuu kuoleman rajan yli.

Kadotuskin on Raamatun mukaan pyhä paikka. Sielläkään ei ole mitään syntiä. Se on Jumalan pyhää ja polttavaa tulta, jossa rangaistaan Sielunvihollista ja pimeyden enkeleitä iankaikkisesti. Sitä ei ole tarkoitettu yhdellekään ihmiselle, mutta ne joille Jeesuksen valmistama pelastus ei kelpaa, joutuvat kadotuksessa kantamaan omien syntiensä oikeudenmukaisen ja iankaikkisen tuomion. Se on eroa Jumalan armokasvoista, mutta iankaikkista jäämistä Jumalan pyhän vihan alle. Kadotus on jotain niin hirvittävää, että Jeesus varoittamalla varoittaa, ettei yksikään hylkäisi Hänen valmistamaansa täydellistä pelastusta.

Jeesukselle kysymyksensä esittänyt lainopettaja tiesi tämän kaiken ja myös sen, että ihminen on vastuussa omasta iankaikkisesta kohtalostaan. Hänen on Vanhan Testamentin mukaan valittava elämän ja kuoleman väliltä? Kysymys iankaikkisesta elämästä ei siksi saa jäädä jonkinlaiseksi älyllisen mietiskelyn tasolle, vaan ihmisen on löydettävä vastaus siihen, miten hän todella voi saavuttaa elämän.

Tilanne, jossa kysymys esitettiin

Jokaisella kysymyksellä ja kysymyksen tekijällä on kuitenkin oma taustansa. Lainoppinutta ilmeisellä tavalla oli ärsyttänyt se, mitä hän oli juuri tekstimme edellä kuullut Jeesuksen sanovan opetuslapsilleen: "Autuaat ne silmät, jotka näkevät sen, mitä te näette! Minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat halunneet nähdä sen, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla sen, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet."

Protesti

Lainoppinut protestoi mielessään, miten nuo oppimattomat opetuslapset voisivat olla autuaita eli ylen onnellisia. Eiväthän autuaita voi olla muut kuin ne, joilla on iankaikkinen elämä? Mitä enemmän he olisivat sitä paitsi voineet nähdä kuin profeetat ja kuninkaat? Noilla opetuslapsilla ei nyt kerta kaikkiaan voinut olla mitään enempää tai parempaa kuin Vanhan Testamentin pyhillä. Eipä noilla kalastajapahasilla voinut olla edes sen vertaa kuin hänellä, joka oli sentään Vanhan Testamentin asiantuntija. "Kuka tai mikä tuo Jeesus luulee olevansa, kun omia opetuslapsiaan noin kehuu ja meitä lainopettajia aliarvioi. Minä sentään tiedän, mistä ihminen voi saada iankaikkisen elämän. Sehän saadaan lain noudattamisella." Sanoihan itse Jumala Moosekselle: "Pitäkää minun lakini ja käskyni. Jokaiselle, joka niitä noudattaa, ne antavat elämän. Minä olen Herra." (3 Moos 18:5)

Kysymyksellään mies halusi nyt antaa opetuksen Jeesukselle. "Minä tiedän, mistä löytyy vastaus ihmisen syvimpään kysymykseen. Sehän on kysymys iankaikkisen elämän saavuttamisesta. Vain lain noudattaja löytää elämän. Katsotaan, osaatko Sinä tähän kysymykseen vastata. Ellet osaa, niin turha sinun on omia opetuslapsiasi asettaa profeettojen yläpuolelle ja kohdella heitä ikään kuin he olisivat jo saavuttaneet iankaikkisen elämän ja autuuden." Mies halusi osoittaa kuinka paljon korkeammalla tiedon ja hengellisyyden tasolla hän oli kuin Jeesus ja opetuslapset.

Minä olen Herra

Todellisuudessa lainopettaja oli sokea. Vaikka hän tunsikin lain kirjaimen, hän ei tuntenut sitä Henkilöä, joka lain oli antanut. Laki antaa noudattajalleen elämän vain silloin, kun ihminen näkee sen Herran, joka lakia antaessaan toisti: "Minä olen Herra." Opetuslasten silmät taas taivaallinen Isä oli avannut. He näkivät ja tunsivat silmiensä edessä Itse lain Antajan, itse Elämän Ruhtinaan.

Opetuslapset ymmärsivät, että iankaikkinen elämä oli saatava ensin ja vasta sitten ihminen voisi elää lain mukaan. Vain iankaikkisen elämän todellisuudesta kumpuaa sydämen halu ja ilo rakastaa Herraa ja lähimmäistään. Mutta he näkivät edessään Jeesuksen Kristuksen, joka itse on ylösnousemus ja elämä. He näkivät, että elämä vuotaa heihin vain tämän Jeesuksen tuntemisen kautta. Laissa keskeisintä ei ollut määräykset tehdä niin tai näin, vaan se, minkä Herra laissa sanoi näin: "MINÄ olen Herra." Niihin, jotka peittämättömin silmin katselevat Herran kirkkautta, vuotaa iankaikkinen elämä taivaallisena lahjana. Mutta vasta elämän saaneet voivat elää lain mukaan, ja saavat kokea Jumalan tahdon toteuttamisessa elämänsä yltäkylläisyyden. Yhteys elämän lähteeseen on lain noudattamisen edellytys.

Epäusko on uskoa itseensä

Lainopettajan kysymykseen sisältyi väärää ajattelua. Kun laki korosti Antajaansa: "MINÄ olen Herra", lainopettaja kysyi: "Mitä MINUN pitää tehdä, että saisin iankaikkisen elämän?" Hänessä eli vahva usko omaan kykyynsä saavuttaa iankaikkinen elämä. Hän tunsikin

Raamattunsa, hän eli lain moitteetonta elämää. Mitä muuta häneltä enää voitaisiin vaatia. Mies uskoi itseensä ja oli täynnä ylpeyttä.

Herra haluaa avata silmät

Vastauksessaan Jeesus lähtee ensin käsittelemään miehen sokeutta. Hän vetoaa miehen raamatuntuntemukseen. Hän tekee vastakysymyksen: "Kun kerran olet lain asiantuntija, niin sinulla pitäisi jo olla vastaus omaan kysymykseesi. Mitä laki sanoo?" Jos kuvittelet omistavasi jo iankaikkisen elämän, niin Sinulle ei varmaan tee mitään pahaa, jos Raamatun sanalla tutkit omaa tilaasi?

Rakkaus antaa elämän

Miehen vastaus sisälsi kuuluisan rakkauden kaksoiskäskyn: "Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi." Se oli Jeesuksenkin mielestä oikea vastaus. Mutta oikea tietosi ei riitä, jos et kuitenkaan käytännössä rakasta Jumalaa etkä lähimmäistäsi. Oikea oppi rakkaudesta ei Sinua elämään vie. Täytyy koko Jumalan laki täydellisesti, niin saat elämän. Itse asiassa Jeesus asetti miehen mahdottomuuden eteen. Jos tie taivaaseen kulkee Jumalan täydellisen rakastamisen ja lähimmäisen yhtä suurena kuin itseensä kohdistuvan rakastamisen kautta, niin kuinka moni meistä voi sanoa olevansa matkalla taivaaseen. Tällä mittapuulla Raamatun ihmistenkään joukosta ei löytyisi yhtään taivaaseen kelpaavaa.

Lainoppinutkin tiesi aivan hyvin, ettei hän ollut rakkauden kaksoiskäskyä noudattanut. Mutta hän ei aivan pienestä säikähtänyt. Hän ei halunnut myöntää totuutta itsestään ja siihen pohjimmiltaan liittyi hänen sokeutensa.

Rakkaus Jumalaan

Kysymyksen Jumalan rakastamisesta hän onnistui kuittaamaan varsin vähällä. Eikö hän noudattanut jumalanpalvelusohjeita, sapattikäskyä ja muita uskonnollisia tapoja. Mutta ulkoiset tavat ilman sisäistä sydämen yhteyttä Jumalaan eivät merkitse mitään.

Rakkaus lähimmäisiin

Sen sijaan miestä jäi hiukan kiusaamaan kysymys lähimmäisen rakastamisesta. Hän tiesi, että oli paljon köyhiä, sairaita, vankeja, yksinäisiä vanhuksia, syrjittyjä, orpoja, masentuneita, alkoholin orjia, surevia ja hyljättyjä ihmisiä. "Mutta eihän hän mitenkään koko maailman hätää voi ottaa kantaakseen. Sitä paitsi hän antoi kymmenyksistään hyväntekeväisyyteen ja hänen veroistaan meni toki sosiaalitoimen kattamiseen oma osansa. Mitä muuta minulta oikein vaaditaan. Ketä minun sitten oikein pitäisi auttaa? Kuka on lähimmäiseni?"

Väärä kysymys

Jeesus ei vastannut kysymykseen, vaan vertauksellaan laupiaasta samarialaisesta osoitti, että koko kysymys oli väärä. "Ongelmasi ei suinkaan ole siinä, ketä sinun pitäisi rakastaa, vaan siinä, että sinulta puuttuu rakastava sydän. Sinun on oltava lähimmäinen toiselle, eikä kysyttävä, kuka on sinun lähimmäisesi." Jos on rakkautta, löytyy aina tarpeessa olevia. Ellei rakkautta ole, yhtään rakkauden tarvitsijaa ei löydy.

Kohtaa totuus itsestäsi

Jeesus vaati lainoppinutta tekemään niin kuin laupias Samarialainen. Mutta juuri tällä Hän halusi johtaa miehen totuuteen itsestään. Ihminen ei voi löytää elämää teoillaan, koska

hänen on mahdoton rakastaa ilman osallisuutta elämään. Teot eivät vie elämään. Vain iankaikkisen elämän lahjan saaneet voivat tehdä rakkauden tekoja.

Voidakseen päästä osalliseksi iankaikkisesta elämästä ihmisen sokeiden silmien on avauduttava tunnustamaan totuus omasta itsestään.

1. Minä teen syntisiä tekoja.

2. Minä olen olemukseltani syntinen.

3. Parhaat tekoni ovat Jumalan edessä pelkkää roskaa, koska niiden motiivit ovat itsekkäät.

4. Pohjimmiltani minulla ei ole mitään uskoa Jumalaan, ei edes halua uskoa Jumalaan. Olen täydessä kapinassa Häntä vastaan. En voi millään itse päästä iankaikkisesta elämästä osalliseksi.

Vain se joka tämän näkee ja tunnustaa, voi löytää todellisen elämän, mutta ei siitä mitä hän itse tekee, vaan siitä mitä hän näkee Jeesuksen tekevän hänen puolestaan Golgatan ristillä ja mitä Jeesus tekee hänen sydämessään.

Suuri Laupias Samarialainen

Oman elämänsä vararikkoon joutunut ihminen ei yritäkään enää soveltaa vertausta laupiaasta samarialaisesta itseensä niin, että hän itse yrittäisi esiintyä laupiaana samarialaisena, vaan hän alkaa nähdä Jeesuksen vertauksen keskuksessa. Jeesus on Suuri Laupias Samarialainen. Vertaus on kuva Jumalan valtakunnasta.

Me olemme ryöstettyjä. Rosvot, jotka kimppuamme hyökkäävät ovat synti, maailma, Sielunvihollinen ja kuolema. Olemme omassa varassamme niiden armoilla ja uhreja samalla kuitenkin myös vastuussa siitä, että itse lähdimme tielle Jerusalemita - Jumalan rauhan kaupungista - kohti Jerikoa - Jumalan tuomitsemaa maailmaa kohti.

Ohimenevä pappi edustaa uskonnollisuutta, joka jakaa kyllä hyviä neuvoja, mutta ei nosta sormeakaan auttaakseen niiden noudattamisessa. Leeviläinen kuvaa taas yhteiskunnallista toimeliaisuutta, joka on valmis parantamaan maailmaa, mutta ei kykene eikä halua nähdä todella kärsivää vierellään.

Halveksittu ja syrjitty samarialainen, itse Herraa Kristus tulee synteihinsä kuolleen ja tuomion alaisen luo, voitelee ja puhdistaa haavat syntien anteeksiantamuksella ja rakkauden rohkaisulla. Hän kantaa haavoitetun Jumalan seurakunnan majataloon, missä meitä yhä hoidetaan evankeliumin sanalla. Jeesus tekee kaiken. Jeesus antaa anteeksi, puhdistaa, uudistaa, antaa uuden voiman ja rakkauden. Hän varustaa ja antaa elämän. Jeesus tekee kaiken. Hän maksoi myös hinnan. Golgatan veressä maksettiin etukäteen kaikki se, mikä meidän jatkuvaan hoitamiseemme ja lopulliseen taivaalliseen terveyteen saattamiseen asti tarvitaan.

Joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu

Jos siis tahdot elämän, iankaikkisen elämän, niin tunnusta syntisi, syyllisyytesi, ulkokultaisuutesi, epäuskosi. Huuda: "Jeesus armahda minua, en voi auttaa itseäni!" Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä pelastuu. Usko on avuttoman huutoa Auttajalle. Kun apua huudat, Suuri Laupias Samarialainen, kiiruhtaa luoksesi ja antaa Sinulle iankaikkisen elämän. Silloin olet armahdettu ja jo nyt taivaallisen perinnön omistaja. Kun sitten olet saanut elämän, saat lähteä seuraamaan Jeesusta myös Laupiaan Samarialaisen tielle. Sinun rakkautesi teot tulevat aina jäämään vajavaisiksi, mutta silti Pyhän Hengen elämä sinussa vaikuttaa kauttasi toisten auttamiseksi samaan elämään.

Hitachi-munkki ja ristinkantaja Arthur Hollands

Jumalan suurta armoa on, että joskus lainopettajan tavoin omaan uskonnollisuuteensa rakentaneet joutuvat vararikkoon ja löytävät elämän Jeesuksessa Kristuksessa. Näin tapahtui heinäkuun alussa eräälle Hitachi-nimiselle 54 -vuotiaalle buddhalaiselle munkille. Hän oli jo kymmeniä vuosia elänyt munkkina. Nyt hän oli vuoden alusta jo seitsemättä kertaa kiertämässä Shikokun 88 temppelin yli 500 km:n pyhiinvaellusreittiä kävellen. Sen kiertämällä hän uskoi saavansa erityissiunauksen elämäänsä. Sinä aamuna hän oli kuullut kristillisen radio-ohjelman, jossa puhuja oli kertonut, miten Paavali oli Damaskoksen tiellä yllättäen kohdannut ylösnousseen Herran suuren kirkkauden keskellä. Kuuma pyhiinvaeltajan päivä oli kääntymässä loppuilleen, kun hän näki 20 metriä pitkää ristiä olallaan kantavan miehen lähestyvän häntä vastakkaiselta suunnalta muutamien muiden seurassa.

Ristinkantaja oli japanilais-amerikkalainen Hollands-niminen evankelista, joka on jo useita vuosia tehnyt kiertävää ulkoilma- ja kirjallisuustyötä ristiä kantaen. Sinä päivänä hän oli työryhmänsä kanssa pitänyt useita kokouksia ja illalla oli vielä määrä pitää kokous reitin varrella olevassa kirkossa. Kun Hollands näki munkinkaavussa lähestyvän Hitachin kasvot, hän pysähtyi ja kysyi:

"Mitä Sinä etsit?"

Rakkaus, jolla kysymys esitettiin, mursi Hitachi-munkin. Hän vastasi:

"Etsin sydämen rauhaa ja todellista elämää, mutta en ole vuosien etsimisestä huolimatta löytänyt. Tiedätkö Sinä, mistä sen voi saada?"

Ristinkantaja vastasi:

"Istutaanpa tähän tien viereen, niin kerron!"

Ja niin hän kertoi siitä Laupiaasta Samarialaisesta, joka armahtaa nääntyneitä ihmistä ja pelastaa hänet. Vajaan tunnin keskustelun lopuksi Hollands sai johtaa Hitachi-munkin Kristuksen armahtavan laupeuden osallisuuteen. Pyhä Henki laskeutui Hitachin sydämeen ja täytti sen rauhalla ja ilolla. Hitachi nousi, riisui pyhiinvaeltajan varusteensa ja heitti ne vieressä virranneeseen jokeen ja lähti seuraamaan Hollandsia ja hänen työryhmäänsä kirkkoon. Siellä hän heti todisti, miten Jeesus Kristus oli antanut hänelle iankaikkisen elämän. Viikkoa myöhemmin hänet kastettiin Tyynessä valtameressä, armon meressä, ja kaikki hänen syntinsä pyyhittiin pois.

Elämän Herra kutsuu

Suuri Laupias Samarialainen kulkee ja etsii uskonnollisuudessaan nääntyviä, syyllisyyteensä nääntyviä ja kaikella tavalla taakoitettuja. Hän tulee Sinunkin luoksesi armossaan. Huuda Häntä avuksi, niin Sinäkin saat avun. Saat iankaikkisen elämän. Saat elämän, jota kukaan ei voi Sinulta riistää. Elämän Herra kutsuu Sinua. Hän vie Sinut sitten uudelle tielle myös muille armoa osoittamaan. Rakkauden tielle.